

V Bruseli 15. apríla 2025
(OR. en)

7534/1/25
REV 1

COARM 74
CFSP/PESC 500

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Predmet:	Závery Rady o kontrole vývozu zbraní

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o kontrole vývozu zbraní, ktoré prijala Rada (zahraničné vzťahy) 14. apríla 2025.

ZÁVERY RADY O KONTROLE VÝVOZU ZBRANÍ

1. Rada zdôrazňuje, že zodpovedná politika obchodovania so zbraňami zásadným spôsobom prispieva k zachovaniu medzinárodného mieru a bezpečnosti a k dodržiavaniu ľudských práv a medzinárodného humanitárneho práva. Rada obnovuje svoj záväzok podporovať spoluprácu a zbližovanie politík členských štátov s cieľom zabrániť akémukoľvek vývozu vojenskej technológie a materiálu, ak sú splnené kritériá spoločnej pozície 2008/944/SZBP na zamietnutie takéhoto vývozu.
2. Rada pripomína svoj záväzok posilniť kontrolu vývozu vojenskej technológie a materiálu prostredníctvom prijatia rozhodnutia Rady (SZBP) 2025/779 zo 14. apríla 2025, ktorým sa mení spoločná pozícia 2008/944/SZBP, a svoj záväzok posilniť spoluprácu a presadzovať zbližovanie v oblasti vývozu vojenskej technológie a materiálu v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) prostredníctvom stanovenia, dodržiavania a vykonávania prísnych spoločných noriem riadenia transferov vojenskej technológie a materiálu zo strany všetkých členských štátov. Bude sa to naďalej realizovať okrem iného výmenou relevantných informácií medzi členskými štátmi vrátane informácií o oznámeniach o zamietnutí a o politikách vývozu zbraní, alebo identifikovaním možných opatrení na ďalšie zbližovanie. S vojenskou technológiou a materiálom by sa malo obchodovať opatrne a zodpovedne a malo by sa vynaložiť všetko úsilie na zabránenie tomu, aby sa dostali do rúk teroristov, zločincov a iných neoprávnených užívateľov.
3. Rada víta obnovený záväzok členských štátov vo vzťahu k právne záväznej spoločnej pozícii zmenenej rozhodnutím Rady (SZBP) 2025/779 a zdôrazňuje, že žiadosti o licencie na vývoz vojenskej technológie a materiálu je dôležité dôkladne posudzovať podľa kritérií, ktoré sú v ňom stanovené.

4. Rada opätovne potvrdzuje spoločný cieľ, na ktorého základe sa v roku 2008 prijala spoločná pozícia 2008/944/SZBP. Rada pripomína predchádzajúce posúdenia, podľa ktorých je možné dosiahnuť ďalší pokrok vo vykonávaní spoločnej pozície v záujme čo najväčšieho zblíženia členských štátov v oblasti kontroly vývozu zbraní. Rada víta, že v záujme toho, aby sa zlepšilo praktické uplatňovanie kritérií posudzovania rizika, ktoré sú stanovené v spoločnej pozícii, bola upravená Používateľská príručka k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP. Rada zdôrazňuje, že jednotným výkladom a praktickým uplatňovaním týchto kritérií sa podporuje zblížovanie vnútroštátnych politík vývozu zbraní.
5. Rada opätovne potvrdzuje svoj záväzok predchádzať odkláňaniu vojenskej technológie a materiálu, najmä ručných a ľahkých zbraní (RLZ), ktoré prispieva k ozbrojenému násiliu na celom svete, a bojovať proti nemu. Rada opätovne potvrdzuje, že je potrebné zabrániť obchádzaniu nástrojov vytvorených na obmedzenie obchodu so zbraňami vrátane zbrojného embarga OSN, sankcií OBSE a reštriktívnych opatrení EÚ.
6. Rada zdôrazňuje záväzok členských štátov uplatňovať multilaterálne režimy kontroly vývozu, keďže presadzujú svoje opatrenia na podporu pokračujúceho multilaterálneho prístupu ku kontrole vývozu, a záväzok posilňovať fungovanie týchto režimov, ktoré sú okrem iného nevyhnutné na zabránenie destabilizačnému hromadeniu konvenčných zbraní a na podporu medzinárodného mieru.
7. Rada pripomína, že EÚ a jej členské štáty svojou reakciou na útočnú vojnu Ruska proti Ukrajine, a to aj prostredníctvom opatrení pomoci v rámci Európskeho mierového nástroja (EPF) na podporu prirodzeného práva Ukrajiny brániť sa v súlade s medzinárodným právom vrátane Charty OSN, preukázali neochvejný záväzok EÚ poskytovať Ukrajine a jej ľudu nepretržitú podporu tak dlho, ako to bude potrebné. Rada ďalej pripomína, že vojenská podpora sa poskytuje pri plnom rešpektovaní bezpečnostnej a obrannej politiky niektorých členských štátov a pri zohľadnení bezpečnostných a obranných záujmov všetkých členských štátov.
8. Rada uznáva, že opatrenia na uľahčenie vývozu vojenskej technológie a materiálu, ktoré spoločne vyvinuli členské štáty, môžu stimulovať spoluprácu v rámci Únie a významne prispieť k posilneniu globálnej konkurencieschopnosti obrannej technologickej a priemyselnej základne Únie, čo na druhej strane prispieva k zvýšeniu celkovej obrannej pripravenosti a spôsobilostí Európy.

9. Rada víta spoločné oznámenie Európskej komisie a vysokej predstaviteľky o Stratégii pre európsky obranný priemysel, v ktorom sa členské štáty vyzývajú, aby preskúmali spôsoby ďalšieho postupného zblížovania svojich postupov kontroly vývozu zbraní, najmä pokiaľ ide o spoločne vyvíjané obranné spôsobilosti, a nabáda členské štáty, aby si vymieňali najlepšie postupy týkajúce sa pravidiel kontroly vývozu súvisiacich so spoločne vyvíjanými spôsobilosťami.
10. Rada víta, že 19. decembra 2024 sa prijalo nariadenie (EÚ) 2025/41 o opatreniach týkajúcich sa dovozu, vývozu a tranzitu strelných zbraní, hlavných častí a streliva (prepracované znenie). Rada zdôrazňuje význam záväzku dodržiavať pri vývoze civilných strelných zbraní rovnaké normy ako pri vývoze vojenskej technológie a materiálu. Rada osobitne víta uplatňovanie kritérií spoločnej pozície na vývoz civilných strelných zbraní a jasné vymedzenie rozsahu pôsobnosti oboch právnych aktov.
11. Rada uznáva význam vývozu zbraní, pokiaľ ide o nadväzovanie dlhodobých vzťahov medzi dodávateľskými členskými štátmi a koncovými používateľmi, ktoré môžu pomôcť budovať a posilňovať partnerstvá v oblasti bezpečnosti a obrany, čím sa posilní naša schopnosť prispievať k mieru a bezpečnosti nášho kontinentu, reagovať na vonkajšie konflikty a krízy a chrániť EÚ a jej občanov v súlade so Strategickým kompasom EÚ;
12. Rada opätovne potvrdzuje, že je odhodlaná presadzovať transparentnosť v medzinárodnom obchode so zbraňami, čo zahŕňa niekoľko konkrétnych opatrení s cieľom uľahčiť správne, súdržné a včasné podávanie správ o vývoze zbraní členských štátov. Patria medzi ne jasné lehoty na podávanie správ na účely výročnej správy EÚ a ďalšie usmernenia uvedené v zmenenej spoločnej pozícii 2008/944 a používateľskej príručke, pokiaľ ide o vecnú a procesnú stránku podávania správ. Rada víta výsledky práce podskupiny pre vývoz konvenčných zbraní (COARM) v rámci pracovnej skupiny pre nešírenie a vývoz zbraní, pokiaľ ide o najlepšie postupy podávania správ o relevantných informáciách o skutočnom vývoze. Členské štáty sa zaväzujú podávať správy o hodnote skutočného vývozu, ak sú k dispozícii, a v relevantných prípadoch preskúmať spôsoby sprístupnenia takýchto informácií.
13. Rada víta dohodu členských štátov o ďalšom zlepšovaní pracovných metód pracovnej skupiny COARM vrátane spustenia databázy pre úradníkov zodpovedných za vydávanie licencií v máji 2022. Rada nabáda členské štáty a inštitúcie EÚ, aby prispievali k rozvoju databázy.

14. Rada sa zaväzuje pokračovať v úsilí o presadzovanie všeobecného uplatňovania a účinného vykonávania Zmluvy o obchodovaní so zbraňami (ATT) vrátane transparentného podávania správ prostredníctvom osvetových činností, ktoré sú zamerané na výsledky a realizujú sa synergicky. Rada opätovne vyjadruje svoje presvedčenie, že lepším všeobecným uplatňovaním a vykonávaním ATT sa podporuje cieľ zmluvy, ktorým je spolupráca, transparentnosť a zodpovedné konanie prostredníctvom regulácie medzinárodného obchodu so zbraňami, čím sa prispieva k medzinárodnému mieru a bezpečnosti a znižuje sa ľudské utrpenie. Rada vyjadruje znepokojenie nad negatívnym vývojom v súvislosti s ATT, okrem iného v súvislosti s predkladaním výročných správ. Rada víta skutočnosť, že zmluvnou stranou ATT je v súčasnosti už značný počet štátov, a pritom vyzýva na zvýšenie úsilia, pokiaľ ide o všeobecné uplatňovanie. Rada vyzýva štáty, ktoré tak ešte neurobili, aby k ATT pristúpili alebo ju ratifikovali a aby do svojho pristúpenia alebo ratifikácie dodržiavali jej podmienky.
15. Rada zdôrazňuje význam a relevantnosť osvetovej činnosti EÚ v tretích krajinách na podporu účinných kontrol vývozu zbraní a zaväzuje sa pokračovať v spolupráci s partnerskými krajinami, najmä s kandidátskymi krajinami EÚ a krajinami v susedstve EÚ, a posilňovať ju. Rada nabáda tretie krajiny, aby sa pripojili k spoločnej pozícii 2008/944/SZBP a ku každej jej následnej revízii.
16. Rada sa zaväzuje pokračovať v práci na prvkoch podporujúcich zodpovedný obchod s vojenskou technológiou a materiálom a poveruje pracovnú skupinu COARM, aby v relevantných prípadoch:
- (1) naďalej skúmala spôsoby, ako podporiť sledovanie vojenskej technológie a materiálu v záujme predchádzania odkláňania a jeho stíhania, okrem iného prostredníctvom označovania zbraní a munície, a to s využitím inovačných technických riešení na sledovanie; naďalej podporovala celosvetového mechanizmu nahlasovania nedovolených konvenčných zbraní a ich munície (iTrace) a usilovala sa o jeho ďalší rozvoj;
 - (2) s ohľadom na význam dobrých vzťahov a spolupráce medzi vyvážajúcimi a dovážajúcimi štátmi vrátane overovania a monitorovania koncových používateľov ako nástroja na predchádzanie odkláňaniu, nabádala členské štáty a tretie krajiny, aby takýto vzťah a spoluprácu spoločne preskúmali, a pracovali na rozvoji najlepších postupov pre členské štáty;
 - (3) dohodla sa na prostriedkoch na uľahčenie vývozu vojenskej technológie a materiálu, ktoré spoločne vyvinuli členské štáty;

- (4) preskúmala spôsoby riešenia rizík toho, že by sa vojenská technológia alebo materiál, ktorý sa má vyviezť, mohli použiť na spáchanie alebo uľahčenie závažných násilných činov voči osobám patriacim do skupín osobitne chránených medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a medzinárodným humanitárnym právom;
 - (5) podporovala budovanie kapacít tretích krajín, pokiaľ ide o riadenie zásob zbraní a munície;
 - (6) podporovala ďalšie zbližovanie smerom k minimálnym normám kontrol nehmotných technológií a prenosu znalostí;
 - (7) pokračovala v osvetovej činnosti v obrannom priemysle Únie s cieľom podporiť výmenu informácií, transparentnosť a zbližovanie bezpečnostnej politiky a hospodárskych aspektov, a to aj v kontexte ATT;
 - (8) zhodnotila uplatňovanie rozhodnutia Rady (SZBP) 2021/38 z 15. januára 2021, ktorým sa stanovuje spoločný prístup, pokiaľ ide o prvky osvedčení koncového používateľa v súvislosti s vývozom ručných a ľahkých zbraní a ich munície.
17. Rada pripomína povinnosť zabezpečiť konzistentnosť vonkajšej činnosti Únie v súlade s článkom 21 ods. 3 druhým pododsekom Zmluvy o Európskej únii; Rada v tejto súvislosti poukazuje na význam konzistentnej politiky kontroly vývozu vojenskej technológie a materiálu a tovaru s dvojakým použitím.
18. Rada poveruje pracovnú skupinu COARM, aby vykonávanie spoločnej pozície 2008/944/SZBP zmenenej rozhodnutím Rady (SZBP) 2025/779 opätovne posúdila o päť rokov.
-